

การศึกษาพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

The Study of Reducing Global Warming Behaviors of Nursing Student in Nursing Faculty, College of Asian Scholar

ณริดา รัตนอัมพา (Narida Rattana-umpa)¹* ชุตินา บุญไตรย์ (Chutima Boontri)** เด่นชัย เฟื่องดา (Denchai Pengta)**
ปาริษา ปานาราช (Parisa Panarat)** อารีรัตน์ โพธิ์ดา (Areerat Phoda)**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 88 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Stratified Systematic Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 73.9 (ค่าเฉลี่ย 3.36) โดยมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนด้านการใช้พลังงานในการลดภาวะโลกร้อนสูงสุด (3.60) รองลงมาคือ ด้านการจัดการที่อยู่อาศัยเพื่อลดภาวะโลกร้อน (3.45) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการลดภาวะโลกร้อน (3.36) และด้านการบริโภคสินค้า/บริการเพื่อลดภาวะโลกร้อน (3.04)

ABSTRACT

This descriptive research aimed to study reducing global warming behaviors of nursing student in nursing Faculty, college of Asian scholar. Subjects of 88 nursing students that studying among 1 to 4 bachelor's degree of nursing science in the first academic year 2014. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation. Results were found that 73.9% of subjects had medium level in behavior for reducing global warming (Mean 3.36). There were highest of mean in reduce using energy behavior (3.60). There were mean of residence management behavior (3.45), environment conservative participation behavior (3.36) and consumption of goods and services behavior (3.04).

คำสำคัญ: พฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อน ภาวะโลกร้อน

Keywords: Reducing global warming behaviors, Global warming

¹Correspondent author: narida@cas.ac.th

* อาจารย์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพเด็ก) คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

** นักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

บทนำ

ภาวะโลกร้อน (Global Warming) เป็นปัญหาระดับโลกที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น สุรินทร์ [1] กล่าวว่า ตั้งแต่ช่วงศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา พบว่าอุณหภูมิของโลกเพิ่มสูงขึ้นทุก 0.1 องศาเซลเซียส ในทุก 1 ศตวรรษ นักวิชาการได้คาดการณ์ว่า ในปี ค.ศ. 2100 จะมีอุณหภูมิโลกเพิ่มขึ้น 1.1-6.4 องศาเซลเซียสอันเนื่องมาจากการปรากฏการณ์เรือนกระจก อนามัย [2] กล่าวว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้อุณหภูมิของโลกเพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบันนั้นเกิดจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ที่ทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจกจำนวนมากปล่อยออกสู่ชั้นบรรยากาศโลก และเกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก (Green House Effect) ซึ่ง เพ็ญศรี และกาญจนา [3-4] กล่าวถึงกิจกรรมที่มนุษย์ก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจก ได้แก่ การเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล ทำให้มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกสู่ชั้นบรรยากาศของโลกมากขึ้น โดยเฉพาะโรงไฟฟ้าซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากที่สุด ร้อยละ 29.5 รองลงมาเป็นโรงงานอุตสาหกรรม ร้อยละ 20.6 รวมทั้งการตัดไม้ทำลายป่าและการเผาป่าก็เป็นสาเหตุทำให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพิ่มมากขึ้น กิจกรรมที่ทำให้เกิดก๊าซมีเทน ได้แก่ การเผาตอข้าว มูลสัตว์และซากพืชซากสัตว์จากภาคเกษตรกรรม การฝังกลบขยะ กิจกรรมที่ทำให้เกิดก๊าซไนตรัสออกไซด์ ได้แก่ การใช้ปุ๋ยเคมีในภาคอุตสาหกรรม การใช้สารเคมี อาทิ CFC อุตสาหกรรมต่างๆ นอกจากนี้ กิจกรรมที่ทำให้เกิดก๊าซคลอโรฟลูออโรคาร์บอน ได้แก่ การใช้ผลิตภัณฑ์ในการอุปโภคบริโภค รวมถึงเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน อาทิ บรรจุภัณฑ์ประเภทโฟม สเปร์ย ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ เครื่องทำความเย็น เป็นต้น

ภาวะโลกร้อนส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศอย่างมาก ซึ่งกาญจนา สุขบัว [4] กล่าวถึงผลกระทบของปัญหาภาวะโลกร้อนต่อสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศ อาทิ น้ำแข็งขั้วโลกละลายและระดับน้ำทะเลสูงขึ้น น้ำในมหาสมุทรมีความเป็นกรดมากขึ้น ภูมิอากาศแปรปรวนทำให้เกิดน้ำท่วม พายุ ไฟแล้ง ปรากฏการณ์เอลนีโญ ด้านระบบนิเวศทำให้ห่วงโซ่อาหารสูญพันธุ์ สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านเกษตรกรรมเกิดการเสื่อมสภาพของดิน การขาดแคลนน้ำจืด ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลง พืชตายยืนต้น และสุดท้ายส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพอนามัยของมนุษย์ทำให้เกิดโรคระบาดมากขึ้น ทั้งโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ อันเนื่องมาจากมลพิษทางอากาศ คุณภาพน้ำ ตลอดจนพาหะนำโรคเปลี่ยนแปลง เช่น ยุง หนู เป็นต้น

ปัญหาภาวะโลกร้อนไม่ใช่ปัญหาเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้นแต่เป็นปัญหาของทุกคนทั่วโลกที่ต้องตระหนักถึงปัญหาและต้องร่วมมือกันแก้ไข [4] การหยุดภาวะโลกร้อนจึงเป็นประเด็นสำคัญที่องค์กรต่างๆทั่วโลกให้ความสนใจและได้มีการกำหนดมาตรการหยุดภาวะโลกร้อน อาทิ องค์กรสหประชาชาติได้มีการร่างสนธิสัญญาเกียวโตว่าด้วยระเบียบการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี ค.ศ.1997 [1] ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีและทำข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อมและการคุ้มครองชั้นบรรยากาศ จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้ อนุสัญญาเวียนนาว่าด้วยการปกป้องโอโซน พ.ศ. 2528 พิธีสารมอนทรีออลว่าด้วยสารที่ทำลายชั้นโอโซน พ.ศ. 2530 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2535 และพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) พ.ศ. 2540 [5] นอกจากนี้ องค์กรสหประชาชาติร่วมกับประเทศไทยได้มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs) ตามกระบวนทัศน์ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ซึ่งเป็นเป้าหมายต่อเนื่องจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDGs) ที่ได้สิ้นสุดลงในปี พ.ศ. 2558 โดยมีประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับมิติความยั่งยืนในเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าเพื่อช่วยลดภาวะโลกร้อนภายหลังปี พ.ศ.2558 มีหัวใจหลักคือ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจที่ต้องคำนึงถึงทรัพยากรที่จะเหลือไปถึงคนรุ่นหลัง รวมถึงการมีความมั่นคงด้านน้ำ อาหาร และพลังงาน เป้าหมายความยั่งยืนในเชิง

สิ่งแวดล้อมประกอบด้วย 5 เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ 6: การจัดการน้ำและสุขาภิบาล เป้าหมายที่ 7: พลังงานสะอาดที่ทุกคนเข้าถึงได้ เป้าหมายที่ 13: การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป้าหมายที่ 14: การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล และเป้าหมายที่ 15: การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบก [6-7]

ภาวะโลกร้อนเกิดจากการกระทำของมนุษย์ การลดภาวะโลกร้อนจึงต้องแก้ไขที่สาเหตุของปัญหา กล่าวคือ การทำความเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา การสร้างความตระหนักต่อปัญหาและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวันของมนุษย์ [4, 8] จากการทบทวนวรรณกรรมของกาญจนา [4] พบว่าพฤติกรรมในชีวิตประจำวันของมนุษย์ที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ได้แก่ พฤติกรรมการบริโภคสินค้า/บริการเพื่อลดภาวะโลกร้อน พฤติกรรมการจัดการที่อยู่อาศัย พฤติกรรมการใช้พลังงาน ดังนั้น การที่จะหยุดภาวะโลกร้อนได้นั้นต้องหยุดที่การกระทำของมนุษย์เองโดยแนวทางสำคัญที่ช่วยลดภาวะโลกร้อนคือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดการดำเนินชีวิตและการใส่ใจกับสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น

นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีโอกาสทำให้เกิดปัญหาภาวะโลกร้อนเนื่องจากการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการใช้ชีวิตประจำวันด้านการบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ การจัดการขยะและการใช้พลังงานทั้งที่บ้านและในวิทยาลัย จากการสังเกตเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เดินทางมาวิทยาลัยด้วยรถจักรยานยนต์ เวลานั่งเรียนจะเปิดเครื่องปรับอากาศทุกครั้ง เอกสารที่ใช้ในการเรียนส่วนใหญ่มาจากการถ่ายเอกสารแทนการจดบันทึก พฤติกรรมเหล่านี้แสดงให้เห็นว่านักศึกษาถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งที่มีโอกาสเสี่ยงทำให้เกิดภาวะโลกร้อนเพิ่มขึ้นได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียเพื่อเป็นแนวทางกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรณรงค์ส่งเสริมพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนในสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย โดยศึกษาพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนด้านการบริโภคสินค้า/บริการเพื่อลดภาวะโลกร้อน ด้านการจัดการที่อยู่อาศัยเพื่อลดภาวะโลกร้อน ด้านการใช้พลังงานเพื่อลดภาวะโลกร้อน และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการลดภาวะโลกร้อน ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย จำนวน 88 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนแล้วเลือกตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิโดยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ (Stratified Systemetic Sampling) ทำการศึกษาระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของกาญจนา [4] เกี่ยวกับพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริโภคสินค้า/บริการเพื่อลดภาวะโลกร้อน คือ การปฏิบัติตัวในการเลือกซื้อและเลือกใช้บริการ โดยคำนึงถึงวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการที่อยู่อาศัยเพื่อลดภาวะโลกร้อน คือ การปฏิบัติตัวในการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ภายในบ้านและหอพัก โดยคำนึงถึงวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นธรรมชาติและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมรวมทั้งมีการจัดการขยะอย่างถูกวิธี ด้านการใช้พลังงานในการลดภาวะโลกร้อน คือ การปฏิบัติตัวในการส่งเสริมการใช้ไฟฟ้า น้ำประปา น้ำมันเชื้อเพลิง และพลังงานอื่นๆ อย่างประหยัด และด้านการมี

ส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการลดภาวะโลกร้อน คือ การปฏิบัติตัวในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การรณรงค์เพื่อลดภาวะโลกร้อนเมื่อได้รับโอกาส เป็นแบบสอบถามปลายปิดเชิงบวก และเชิงลบ จำนวน 22 ข้อ ได้แก่ ด้านการบริโภคสินค้า/บริการเพื่อลดภาวะโลกร้อน จำนวน 6 ข้อ ด้านการจัดการที่อยู่อาศัยเพื่อลดภาวะโลกร้อน จำนวน 6 ข้อ ด้านการใช้พลังงานในการลดภาวะโลกร้อน จำนวน 6 ข้อ และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการลดภาวะโลกร้อน จำนวน 4 ข้อ จำแนกตัวเลือกคำตอบของความสม่ำเสมอในการปฏิบัติพฤติกรรมเป็น 5 ระดับ คือ ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่ปฏิบัติเลย โดยข้อคำถามที่เป็นพฤติกรรมเชิงบวกที่มีการปฏิบัติเป็นประจำมีค่าคะแนนสูงสุดเท่ากับ 5 คะแนน และไม่ปฏิบัติเลยมีค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน ส่วนข้อคำถามที่เป็นพฤติกรรมเชิงลบที่มีการปฏิบัติเป็นประจำมีค่าคะแนนสูงสุดเท่ากับ 1 คะแนน และไม่ปฏิบัติเลยมีค่าคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน แบ่งระดับพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนตามเกณฑ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยโดยวิธีคำนวณความกว้างของชั้น (class interval) 3 ระดับ คือ สูง (ค่าเฉลี่ย 3.67-5.00) ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.34-3.66) และต่ำ (ค่าเฉลี่ย 1.00-2.33) แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.80 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิจัยนี้ใช้สถิติการวิจัยแบบพรรณนา (Descriptive statistic) โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 88 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS version 17 โดยเลือกใช้สถิติการวิจัยแบบพรรณนา นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบคำบรรยาย ตารางและแผนภาพ ตามลำดับดังนี้

1. คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 92.0 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่หอพัก ร้อยละ 93.2 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 92.0 เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ร้อยละ 95.5 และเคยได้รับข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ร้อยละ 43.2

2. ระดับพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียโดยรวม

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียโดยรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 73.9 ดังภาพที่ 1

3. ระดับพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอชีรายด้าน

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอชีรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนด้านการใช้พลังงานในการลดภาวะโลกร้อนสูงสุด เท่ากับ 3.60 รองลงมาคือ ด้านการจัดการที่อยู่อาศัยเพื่อลดภาวะโลกร้อน เท่ากับ 3.45 ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการลดภาวะโลกร้อน เท่ากับ 3.36 และด้านการบริโภคสินค้า/บริการเพื่อลดภาวะโลกร้อน เท่ากับ 3.04 ดังตารางที่ 1

4. ระดับพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซียราชข้อ

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซียราชข้อ พบว่า พฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนด้านบวกของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง โดยพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนด้านบวกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าทันทีที่เลิกใช้ เท่ากับ 4.26 อย่างไรก็ตาม มีพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนด้านลบของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง คือ การใช้มูลี่พลาสติกตกแต่งหน้าต่างและประตูของบ้านแทนผ้าม่าน เท่ากับ 3.75 ดังตารางที่ 2

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย จากผลการวิจัยที่ปรากฏผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 73.9 ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ร้อยละ 95.5 และเคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 92.0 ปัจจัยดังกล่าวจึงเกื้อหนุนให้เกิดพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับ กุลธิดา [9] พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลางและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร คือ การเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน และสอดคล้องกับ ภวัญญ์รัตน์ [10] พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมลดโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลางและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมลดโลกร้อนอย่างมีนัยสำคัญ คือ ประสพการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน แสดงให้เห็นว่า การส่งเสริมให้เกิดความรู้เกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อนย่อมมีผลและแนวโน้มไปสู่การปฏิบัติพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนที่ดีทั้งทางตรงและทางอ้อม [4] ดังนั้น กลยุทธ์ที่ควรนำมาใช้เพื่อให้เกิดพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนให้มากขึ้นนั้นควรเน้นการสื่อสารเพื่อให้เกิดความรู้ รวมถึงการสร้างกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนอย่างสม่ำเสมอ [10]

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนรายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนด้านการใช้พลังงานในการลดภาวะโลกร้อนสูงสุดเท่ากับ 3.6 ซึ่งพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนด้านการใช้พลังงานในการลดภาวะโลกร้อนที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติแล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง คือการปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าทันทีที่เลิกใช้ (4.26) และการปิดหน้าต่างคอมพิวเตอร์เมื่อไม่ได้ใช้งานเป็นเวลานาน (4.10) สอดคล้องกับ กุลธิดา [9] พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีพฤติกรรมดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อลดภาวะโลกร้อนเกี่ยวกับการใช้พลังงานสูงสุด คือ การปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าเมื่อไม่ใช้งาน (3.35) และสอดคล้องกับ กาญจนา สุขบัว [4] พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมผลการลดภาวะโลกร้อนด้านการใช้พลังงานในการลดภาวะโลกร้อนที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ การปิดอุปกรณ์หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าทันทีที่เลิกใช้ (ร้อยละ 62.5) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จากการที่ได้รับข้อมูลข่าวสารรณรงค์ประหยัดพลังงานจากสื่ออินเทอร์เน็ต

(ร้อยละ 43.2) และสื่อโทรทัศน์ (ร้อยละ 40.9) เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้จึงมีการนำความรู้ไปสู่แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมจึงส่งผลให้มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนด้านการใช้พลังงานในการลดภาวะโลกร้อนสูงสุด

จากผลการวิจัย แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนด้านการบริโภคสินค้า/บริการเพื่อลดภาวะโลกร้อนน้อยที่สุด (3.04) โดยมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนด้านการบริโภคสินค้า/บริการเพื่อลดภาวะโลกร้อน อยู่ในระดับต่ำคือ การใช้กล่องโฟมหรือถุงพลาสติกบรรจุอาหารแทนการใช้ภาชนะหรือวัสดุธรรมชาติ (2.10) และมีการถ่ายเอกสารประกอบการเรียนการสอนมากกว่าการจดบันทึก (2.18) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างยังมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองโดยคำนึงถึงความสะดวกสบายมากกว่าการใส่ใจต่อการลดภาวะโลกร้อน สอดคล้องกับ กาญจนา สุขบัว [4] กล่าวว่า พฤติกรรมดังกล่าวอาจเป็นเพราะมีปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อน เช่น อุปนิสัยส่วนบุคคลที่นิยมความสะดวกสบาย การปฏิบัติตัวจนเกิดความเคยชิน แบบแผนวิถีชีวิตของคนในสังคมเมืองที่เปลี่ยนแปลง เป็นต้น จะเห็นว่า ปัจจุบันร้านขายอาหารต่างๆ นิยมนำกล่องโฟมหรือถุงพลาสติกมาบรรจุอาหารจำหน่ายแทนการใช้ภาชนะหรือวัสดุจากธรรมชาติ เช่น ใบตอง ไม้ไผ่สาน มากขึ้น เนื่องจากกล่องโฟมหรือถุงพลาสติกเป็นวัสดุที่หาง่ายและสะดวกต่อการใช้งานมากกว่า จากประเด็นนี้ หน่วยงานต่างๆ ควรมีการณรงค์โดยเน้นกลยุทธ์สร้างกระแสนิยมให้มีการใช้วัสดุธรรมชาติหรือสิ่งทดแทนมากขึ้น อาทิ การใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าในการซื้อของแทนการใช้ถุงพลาสติก การนำถุงพลาสติกมาแลกอาหาร เป็นต้น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 73.9 โดยมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนด้านการใช้พลังงานในการลดภาวะโลกร้อนสูงสุด เท่ากับ 3.60 รองลงมาคือด้านการจัดการที่อยู่อาศัยเพื่อลดภาวะโลกร้อน เท่ากับ 3.45 ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการลดภาวะโลกร้อน เท่ากับ 3.36 และด้านการบริโภคสินค้า/บริการเพื่อลดภาวะโลกร้อน เท่ากับ 3.04 พฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนด้านบวกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าทันทีที่เลิกใช้ เท่ากับ 4.26 อย่างไรก็ตาม มีพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนด้านลบของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง คือ การใช้มูลพลาสติกตกแต่งหน้าต่างและประตูของบ้านแทนผ้าม่าน เท่ากับ 3.75 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าและการได้รับข้อมูลข่าวสารณรงค์ประหยัดพลังงานจากสื่อต่างๆ อย่างไรก็ดี หน่วยงานต่างๆ ควรมีการณรงค์การลดภาวะโลกร้อนด้านการบริโภคสินค้า/บริการเพื่อลดภาวะโลกร้อนให้มากขึ้น โดยเน้นกลยุทธ์สร้างกระแสนิยมให้มีการใช้วัสดุธรรมชาติหรือสิ่งทดแทน อาทิ การใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าในการซื้อของแทนการใช้ถุงพลาสติก การนำถุงพลาสติกมาแลกอาหาร เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

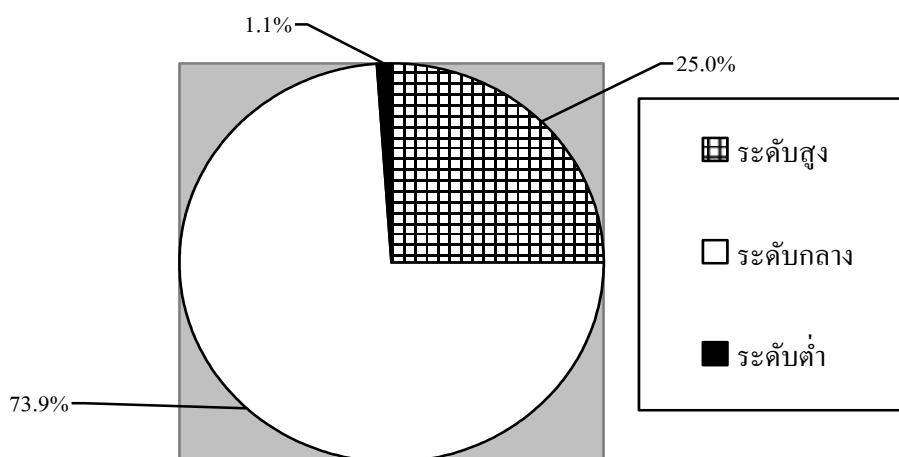
การวิจัยนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนรายข้อด้านลบพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ดังนั้น ควรมีการสร้างเสริมให้นักศึกษามีการปฏิบัติพฤติกรรมโดยการสร้างแรงกระตุ้น และณรงค์ให้นักศึกษามีความตระหนักและ

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลดภาวะโลกร้อนให้มากยิ่งขึ้น โดยอาจสอดแทรกในวิชาเรียน การทำป้ายรณรงค์ การจัดกิจกรรมรณรงค์ช่วยลดภาวะโลกร้อนและการทำกิจกรรมช่วยลดภาวะโลกร้อน เช่น การประหยัดพลังงาน การปลูกป่า เป็นต้น โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัยจะช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสสัมผัสกับสภาพความเป็นจริงจากประสบการณ์ตรง การวิจัยนี้ไม่ได้ศึกษาความรู้และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนจึงไม่สามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้นเกิดจากความรู้หรือปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อพฤติกรรม ดังนั้นควรนำผลการวิจัยไปศึกษาวิจัยต่อขอคนในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้หรือปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. Surin L. Global warming. The journal of applied science. 2007; 6(1-2): 90-103. Thai.
2. Anamai T. Toxicity in ecosystems and human health. Bangkok: O. S. Printing House; 2007. Thai.
3. Pensri W. Global warming. Journal of safety and health. 2007; 1(2): 61-67. Thai.
4. Kanjana S. Reducing global warming: knowledge and behaviors of chaiphum rajabhat university students [MSc thesis]. Bangkok: Ramkhamhaeng University; 2008. Thai.
5. Saowarat K. A study of comprehensive concepts on and learning resource for global warming for secondary school Students in phra nakhon sri ayutthaya province [MSc thesis]. Bangkok: Ramkhamhaeng University; 2010. Thai.
6. United Nations Thailand. Sustainable Development Goals [Internet]. 2015. Retrieved september, 2017, from <http://www.un.or.th/globalgoals/th/the-goals>
7. Strategy and Planning division, Office of Permanent Secretary . From millennium Development Goals to sustainable Development Goals under United Nations [Internet]. 2015. Retrieved september, 2017, from http://bps.moph.go.th/new_bps/sites/default/files/SDG%20Post-2015.pdf
8. Narisara P. A study on the knowledge, attitude and awareness of global warming of the upper secondary school students in princess sirindhorn's school, nakhonpathom province [MSc independent study]. Bangkok: Silpakorn University; 2011. Thai.

ภาพที่ 1 ระดับพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซียโดยรวม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมจำแนกตามพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนรายด้าน
(n=88)

พฤติกรรม	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ระดับพฤติกรรม
ด้านการบริโภคสินค้า/บริการ	3.04	0.49	ปานกลาง
ด้านการจัดการที่อยู่อาศัย	3.45	0.54	ปานกลาง
ด้านการใช้พลังงาน	3.60	0.52	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรม			
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.36	0.90	ปานกลาง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของพฤติกรรมจำแนกตามพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนรายข้อ
(n = 88)

พฤติกรรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับพฤติกรรม
ด้านการบริโภคสินค้า/บริการเพื่อลดภาวะโลกร้อน			
1. ท่านใช้กล่องโฟมหรือถุงพลาสติก บรรจุอาหารแทนการใช้ภาชนะหรือวัสดุธรรมชาติ เช่น ใบตอง ไม้ไผ่สาน*	2.10	1.20	ระดับต่ำ
2. ท่านใช้กระดาษ A4 ให้เป็นประโยชน์ทั้ง 2 หน้า	4.00	0.88	ระดับสูง
3. ท่านใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าโดยพับเก็บถุงพลาสติกที่ใช้แล้วเพื่อนำกลับมาใช้ซ้ำ 1-2 ครั้ง	3.93	0.88	ระดับสูง
4. ท่านใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าในการจับจ่ายซื้อของในตลาดแทนการใช้ถุงพลาสติก	2.90	1.09	ระดับกลาง
5. ท่านเลือกซื้อสินค้าที่บรรจุภัณฑ์แสดงสัญลักษณ์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.17	0.93	ระดับกลาง
6. ท่านใช้การถ่ายเอกสารประกอบการเรียน มากกว่าการจดบันทึก*	2.18	1.22	ระดับต่ำ
ด้านการจัดการที่อยู่อาศัยเพื่อลดภาวะโลกร้อน			
7. ท่านใช้เครื่องตกแต่งบ้านและอุปกรณ์ต่างๆที่มีสีอ่อน ตกแต่งที่พื้ที่อาศัย	3.43	1.11	ระดับกลาง
8. ท่านจะใช้วัสดุพลาสติกตกแต่งหน้าต่าง/ประตู ของบ้านแทนผ้าม่าน*	3.75	1.09	ระดับสูง
9. ท่านนำต้นไม้/ดอกไม้พลาสติกมาตกแต่ง*	3.55	1.22	ระดับกลาง
10. ท่านปลูกต้นไม้และพืชคลุมดินบริเวณที่พักอาศัย	3.31	1.18	ระดับกลาง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของพฤติกรรมจำแนกตามพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนรายข้อ (n = 88) (ต่อ)

พฤติกรรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ พฤติกรรม
11. ท่านจะช่วยกันปลูกต้นไม้เนื่องในวันสำคัญตามกิจกรรมกิจกรรมของวิทยาลัย	3.32	1.18	ระดับกลาง
12. ท่านแยกประเภทขยะรีไซเคิล ออกจากขยะอื่นที่ต้องการจะทิ้ง	3.32	0.99	ระดับกลาง
ด้านการใช้พลังงานในการลดภาวะโลกร้อน			
13. ท่านปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าทันทีที่เลิกใช้	4.26	0.86	ระดับสูง
14. ท่านปิดหน้าจอคอมพิวเตอร์เมื่อไม่ใช้งาน	4.10	1.05	ระดับสูง
15. ท่านรีดผ้าแต่ละครั้งเพียง 1 ชุด เฉพาะที่ต้องการจะสวมใส่*	2.66	1.24	ระดับกลาง
16. ท่านเปิดพัดลมหน้าต่างแทนการเปิดเครื่องปรับอากาศ	3.30	1.12	ระดับกลาง
17. ท่านเดินทางระยะใกล้ๆ โดยใช้จักรยานยนต์และรถยนต์*	3.52	1.39	ระดับกลาง
18. ท่านเดินขึ้น-ลง บันไดแทนการใช้ลิฟต์	3.75	1.12	ระดับกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการลดภาวะโลกร้อน			
19. ท่านมีส่วนร่วมในการบำบัดฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การเก็บขยะในแม่น้ำลำคลองสาธารณะ	3.20	1.05	ระดับกลาง
20. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและทำนุบำรุงทรัพยากรธรรมชาติ โดยการร่วมรณรงค์กับวิทยาลัยเมื่อมีโอกาสดังนี้ เช่น การปลูกต้นไม้ การทิ้งขยะในถังขยะแบบแยกประเภท เป็นต้น	3.43	1.27	ระดับกลาง
21. ท่านให้ความร่วมมือในกิจกรรมประหยัดพลังงาน เช่น งดใช้ไฟฟ้าตามช่วงเวลาที่วิทยาลัยกำหนด ปรับอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศ 25 องศาเซลเซียส	3.56	1.08	ระดับกลาง
22. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเชิงบวก Social Media เกี่ยวกับกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการลดภาวะโลกร้อน	3.26	1.15	ระดับกลาง

* ข้อคำถามด้านลบ